

ABONAMENTUL.

Un an 80 cor. (60 lei)

 $\frac{1}{2}$ an 40 „ (30 lei) $\frac{1}{4}$ an 20 „ (15 lei)

Olună 7 „ (5 lei)

Un nr. 50 fil. (25 bani)

Unirea

INSERTIUNI.

Un șir garmond:
odată C. 1.50 a doua
și a treia oară C. 1.20

Manuscrise sunt a se
trimite la Redacția
„UNIRII“ Blaj.

Ziar național — apare în fiecare zi de lucru.

Sfeștanie

se va face, Duminecă, între zidurile universității ungurești din Cluj.

Protopopii români vor fi poftiți să săvârșească sfințirea apei, și să stropască apoi cu aghiasmă zidurile, cari au ocrotit până aci numai cultura și exclusivismul maghiar.

Va fi de față și domnul ministru al cultelor; se vor rosti vorbiri din partea profesorilor ardeleni, a celor din țară și a elevilor.

Serbarca de Duminecă se anunță foarte frumoasă, când începutul ei se va face cu un act religios. O considerăm ca un simbol al viitoareii dominațiuni românești, pe aceste plaiuri.

Ea nu se va înfăptui cu cnutul și baioneta jandarmilor, ci sub scutul larg și ocrotitor al creștinismului și naționalismului.

Fiecare neam să se desvolte liber în limba și cultura lui, și vistieria statului să nu fie deschisă numai pentru o singură cultură, cu omiterea, sau chiar suprimarea celorlalte.

În acest spirit condusă universitatea din Cluj, ea va cuceri tot mai mult teren și cei ce stau astăzi îndârjiți la o parte, vor înțelege, cu vremea, după ce își vor da bine seama, că »răpirea« universității din Cluj nu este o nedreptate strigătoare la cer.

Ardealul, cu majoritatea lui covârșitoare românească va fi trebuind să aibă — măcar pentru viitor, dacă în trecut n'a avut — o universitate românească. Aceasta va fi artera principală, prin care va pulsa viața culturală de aici; alături și *paralel* cu

ea trebuie să pulseze și să se desvolte cât mai mult și viața culturală a celorlalte neamuri conlocuitoare.

Cultura nu se poate suprima niciodată, și celce încercare să o suprimă, e un nebun.

Cu cât neamurile sunt mai civilizate, cu atât calea înțelegerii și a muncii comune e mai netedă și mai sigură.

Al.

Frații noștri din America.

Zilele acestea redacția noastră a primit cele dintâi numere din ziarul românesc „America“. L'am răsfoit cu mare plăcere. Frământările noastre mari, evenimentela istorice și mai vartos România, scumpa Românie Mare, au coloane largi și zilnice... Expuneri amănunțite, litere mari, cari spun că Românii vor intra în Budapesta... Invitări la societățile culturale pe cari le-au înființat pe acele meleaguri binecuvântate de Dumnezeu frații noștri, fugiți de urgia dușmanilor și dornici de-a aduce de peste mări, din „țara dolarilor“ ceva stăricică... Și-am oetit apoi cu înduioșare repetată un aviz oare spunea că, durere, drumurile încă nu sunt deschise și că cei dornici de-ași revedea vetrele strămoșești nu pot încă pleca... Am cetit din slova ziarului arsura dorului și nostalgia cu care privesc acești depărtați frați la marea fără sfârșit de peste care a venit o lumină mare: România liberă și întregită.

S'a mutat țara fericii... Dolarii s'au întunecat în ziua în care a răsărit soarele neamului românesc, de când munții și-mbie Românilor inimile de aur și peste țărinile mănoase ale Terii trece zeița Dreptății să tragă noue mezuine... Ei se doresc acasă, căci sunt Români, și nici un popor nu s'a legat mai mult cu sufletul de glia aceasta strămoșească decât tocmăi plugarul nostru...

N'am cetit nici o scrisoare ce vine din America, măcar că am cetit sute, în care să nu fie măcar un cuvânt de adorare către România „Și să-mi ajute Dumnezeu, să mă-ntore în pace în scumpa noastră Românie mare. Trăiască M. S. Regele și Regina...“ și câte alte urări de bine... Prin sufletul luminat, prin energia nenfrântă, prin dragostea de țară, cele câteva sute de mii de Români, vor fi între fiii cei mai aleși ai neamului nostru din ziua în care se vor întoarce ca să se-nchine împreună cu noi Libertății ces'a'ntro-nat pe culmile Carpaților... Dumnezeu să ni-i păzească și să ni-i aducă cu bine — acasă.

Extras din ordonanța

Nr. 21 și 25 (modificată).

1. Vor fi considerați ca infractori;

a) Acei cari fără rea credință prin localuri publice gări, trenuri, pe străzi, etc., vor comunica, colporta, comentă în orice chip, știri fie adevărate, fie imaginare, sau păreri relative la operațiunile de războiu, situația și dislocarea trupelor, dispozițiunile autorităților militare, sau orice chestiune privitoare la armata română.

2. Această infracțiune se va judeca și condamna de pretori în prima și ultima instanță, cu închisoare până la un an și cu amendă până la 2000 Lei.

Când faptele de mai sus se vor fi săvârșit în scopul de a spiona, sau trada, se aplică pedepsele prevăzute de legile penale în vigoare în timp de războiu.

Orfelinatul din Blaj s'a deschis și funcționează, ocrotind peste cincizeci orfani.

Să dăruim din prisosul nostru, pentru orfelinatul din Blaj.

Dumnezeu va răsplăti însutit.

Problemele neatrinse de anteproiectul agrar.

I.

Dupăce anteproiectul s'a publicat, cred că ne putem lua permisiunea de a ne face observările asupra lui. Nu facem aceasta cu gândul de propagandă demagogică, ci cu dorința de a crea o atmosferă de interesare în jurul lui și de a da unele orientări publicului nostru, cari cred că nu sunt de prisos. În ancheta dela Alba-Iulia s'au atins multe lucruri și s'au scos la iveală mai multe din chestiunile, pe cari anteproiectul le lasă afară din sfera preocupățiilor sale. Dar s'a alunecat peste ele, așa cum e obiceiul să se alunece în discuțiunile anchetare, unde izonul îl ține de multorii interesul și preocupările de clasă. Fie-mi permis să înșir problemele, pe cari anteproiectul ori nu le atinge de loc, ori le atinge numai așa tangențial.

Anteproiectul e incomplet și cu lacune. Aceasta declarație anticipată, făuritorii lui să n'o ia în nume de rău. Admitem străduința neobosită și intențiunea neprihănită de a da ceva desăvârșit, de a face o operă fără greșală, dar fie-ne îngăduit de a spune, că aceasta numai nu ajunge. Făuritorii anteproiectului au fost spre lauda lor, străduitori și conștiențioși, dar n'au avut în aceeaș măsură și alte calități, n'au avut mai ales cunoașterea amplă, pătrunzătoare și detaiată a chestiunii noastre agrare. Au fost buni juriști, căci în laturea aceasta chestiunea e limpezită pe deplin, dar n'au fost tot așa de buni economiști. Un legislator, pe lângă simțul realității, trebuie să mai aibă încă și un alt simț, pe cel al prevederii. De acest simț făuritorii anteproiectului ni-se pare că n'au cam ținut seamă. O reformă agrară e drept, că trebuie să-și aibă rădăcinile în prezent, dar ramificațiile ei se întind departe în viitor. Și numai asigurând aceste ramificații, poți zice, că ai făcut o operă cât de cât multămitoare.

Se știe, că reforma agrară cuprinde un complex de probleme. A face o clasare a ace-

stor probleme după importanța lor, e greu și e riscat. Toate sunt extrem de importante, fiindcă toate alcătuiesc, în chip organic și inseparabil, însăși reforma agrară. Se pot clasă cel mult după prioritatea în execuție. Sunt unele, cari ca tehnică, e necesar să se execute mai iute. Executarea acestora o reclamă de mulțuri și prudența de stat: spre a calma opinia publică.

Anteproiectul își permite, se pare inconștient, aceasta clasare. În chipul acesta ne dă numai o parte din problemele chestiunii agrare, neținând seamă de celelalte. Că în execuția problemelor să se admită față de unele o anticipare, cu aceasta ne împicăm. Dar nu ne putem împică cu aceea, ca un proiect să se ocupe, aproape exclusiv numai cu aceste probleme. — Această automutilare detrage din valoarea anteproiectului. Și aceasta n'a fost de bunăseama, în intențiunea făuritorilor lui.

Cu ce se ocupă acest anteproiect?

Stabilește scopurile, pe cari le urmărește reforma agrară prin expropriere. Înșiră moșiile, cari vor fi expropriate. Se ocupă după aceea de procedura de expropriere, statorind amănunțit chipul cum au să se constituie diferitele comisii, cari vor executa exproprierea. Fixează modalitatea de plătire. Stabilește apoi condițiile, pe cari au să le întrunească cei ce vor fi improprietăți. Cu aceste chestiuni anteproiectul se ocupă destul de amănunțit. Sunt, afară de acestea unele, pe cari numai le atinge, fără să le lămurească pe deplin. Acestea sunt: colonizările, pășunile comunale, pădurile, fermele de model, inalienabilitatea loturilor și alcătuirea de obștii de arendare.

Sunt în aceeași vreme, o mulțime de probleme, cu cari anteproiectul nu se ocupă. Rămâne să vedem, cari sunt acestea.

P. Suci.

Sodă, chibrite și — temniță...

Îți aleargă sângele în cap cu o viteză horibilă când ețești cu cine s'a întovărășit dl subprefect dr Scridon și că pe domnul oficial de poliție Liviu Dumbrava l'a denunțat compatriotul nostru: Abraham Friedmann, unul dintră rătăcitorii mulți pe cari li poartă trenul ce merge pe Someș în sus și jos. Dl Friedmann a anunțat pe procurorul din Cluj că Dumbrava, căpitanul de poliție, îi cere cu insistență sumușița de 15'000 și că pentru a i-o storce, apelează

la forța majoră ce o are dsa în România mare. Cumnatul dsale dl Bozae, procuror și dânsul se asociază pretenziunii dsale. Bănuindu-se că în Bistrița întunecul are mai mulți voievozi, procurorul din Cluj Dr. Ghilezan a emis pe procurorul Dr. Desideriu Gorți. Denunțările împotriva lui Dumbrava au luat proporții înspăimântătoare. Rentors dela Sibiu unde petrecea dl Dumbrava s'a anunțat de bună voie la Cluj, unde a și negat și a și recunoscut. Și-a mai câștigat un tovarăș pe dr Seridon, a cărui chilipiruri le-a descoperit pe rând Dumbrava. Dl dr Seridon a primit dela macelarii Balascher și Sporn 20'000 cor. pentru permisul de a vinde chila de carne în loc de 10 cor. cu 12—20 cor; soda caustică — aceasta pentru abia 5'000 comerciantului Kaban — în loc de 1'08 cor. chila cu 10—12 cor. Din aceste și din alte mici chilipiruri și-a câștigat dl dr Scridon o sumă destul de frumoasă: vre-o câteva sute de mii... Dar ce sunt câteva sute de mii, să fi rămas dl subprefect încă numai vre-o câteva luni! Nenorocul a voit însă ca dl dr Scridon să ajungă la un mic carcer, cu dl Dumbrava cu Balascher, Oser Sporn și Zoltan Kaban.

Rușine și ticăloșie!

Bulgaria ne face curte

De câțva timp, presa bulgară — indiferent de culoarea ei politică — și-a schimbat cu desăvârșire tonul față de România.

Am putea spune chiar că în momentul de față Bulgaria ne face cu insistență o curte discretă, plină de grații romantice neobișnuite până azi la vecinii noștri balcanici.

Opinia publică de peste Dunăre pare pregătită pentru o eventuală prietenie cu România, căreia ziarele bulgare îi acordă de pe acum chiar, nu numai șansele reușitei, dar și deplina încredere în rezultatele ei pentru cauza comună a ambelor popoare.

Noi cunoaștem însă glasul Sirenei bulgare, care știe să împrumute modulațiuni după timp și împrejurări și nu ne emoționăm, că Bulgaria încearcă și azi față de noi același joc ca și în alte dăți.

Interesante însă sunt răscolurile, cu care ni-se face această curte și fimețea, cu care ni-se dă să înțelegem, că salvarea României nu residă decât într'o prietenie sinceră cu Bulgaria.

Pentru edificarea cetitorilor noștri să reproducem însă câteva mostre din aceste semnificative invitațiuni la vals.

În numărul său dela 2 Iunie ziarul „Dnevnic“ publică următoarele:

„O parte a presei române atacă cu violență Bulgaria din cauza știrea primită din Paris, după care conferința de pace a sfătuit România să intre în tratative cu noi pentru retrocedarea Dobrogei meridionale.“

Până în 1913 România și Bulgaria n'au avut nici un conflict de natură a provoca un război. Cele două popoare au trăit dealungul secolelor în cele mai strânse raporturi de prietenie. Grație însă intrigilor puterilor centrale România a intervenit în conflictul nostru cu Serbia și Grecia provocând catastrofa bulgară.

Trecutul însă este trecut. Datoria actuală cere ca fiecare să primească cum trebuie realitatea și să se întrebe dacă este vreun interes ca România și Bulgaria să se urască. Într'un articol de jurnal, profesorul român Iorga, răspunde în mod negativ, adresând în același timp un apel României, Serbiei și Greciei ca să fie drepte față de Bulgaria.

„Greutățile României sunt mari. Ele însă nu sunt de neînvinș. Viața cere concesiuni reciproce și România nu-și poate asigura viitorul său decât făcând și ea concesiuni“.

Două zile mai târziu, același ziar, revine asupra subiectului pe care de data asta îl prezintă și mai categoric.

Ziarul „Dnevnic“ spune:

„Decețiunea în România este foarte mare. Cauza este, că aspirațiunile ei provăzute în tratatul încheiat cu Ententa la 4 August 1916, nu sunt luate în considerație. Ba ceva mai mult chiar, România va fi forțată să înapoieze și o mare parte a teritoriului ocupat de ea în urma prăbușirii imperiului austro-ungar și anarhiei ruse.“

„Inconjurată de toate părțile de dușmani și nebucurându-se de prea mari simpatii în occident cu toată influența Reginei Maria, România trebuie să-și caute prieteni printre vecini. Eminenul ei istoric Iorga bazându-se pe trecut și făcând probă de o mare perspicacitate, indică compatrioților săi prietenia bulgarilor. Să sperăm, că de data asta vocea sa va fi ascultată pentru binele celor două popoare care trebuie să-și dea mâna în vederea unei activități culturale“.

La aceste propuneri de prietenie din partea Bulgariei, noi nu avem deocamdată să răspundem decât, că vecinii noștri se înșeală comentând articolele d-lui Iorga ca favorabile cauzei

lor. După cât știm d. Iorga a scris și chiar astăzi propovăduște eu totul contrariu. Se pare însă, că știrile politice de îndată ce trec Dunărea se schimbă într'atât în cât iau forma și împrumută sentimentele ce convin celor interesați.

Rugăm dar pe confrății noștri de la Sofia să binevoiască a-și controla mai de aproape atât știrile prezente cât și faptele trecutului peste care trec cu prea mare ușurință. („Viitorul“)

Banatul plânge.

*Banat, Canan de fericire,
Scaldat în razele de soare,
Cu holdele de aur pline,
Și vesele secerătoare,
Cu horeke ispititoare,
De rândunele saltătoare,
Și ședători armonioase,
De cântăreți și cântărețe,
Pe-atale șesuri roditoare,
Sunt cărării cu flori de sânge...
Banatul scumpa-ne mândria,
Sub jugul cel sârbesc azi plânge...
Spre-a tale avuții semeșe,
Se îndreaptatăta pigmuire,
Dar fiii tăi cei bravi și falnici,
Vor frânge lanțul de-asuprire...!
Spre toate unghiurile țerii,
Străbat duioasele-ți suspine,
Dar steaua sfânt-a libertății,
Va răsări și pentru tine...!*
Elena din Ardeal.

Din Teaca...

Teaca este o comună fruntașă între Bistrița și Reghinul săsesc. Seamănă cu un orașel binesituate și organizat.

În 1 Iunie și-a ocupat locul noul protopop V. Podoabă, introdus de I. Hossu, protopop în Milaș mare, tatăl episcopului Gherlei. Din Milaș până la Teaca drumul a fost într'adevăr un drum de triumf. Între orele 6-9 Duminică dimineața în comuna ce desparte Milașul de Teaca poporul din Ocnița a așteptat pe noul protopop cu poartă de triumf în jurul căreia era postat V. Maior, îmbrăcat în ornate bisericăști. Aici aștepta și bandierul din 30-40 călăreți împodobiți cu covoare și având flămuri treicolore.

La vorbirea de bineventare a preotului Maior a răspuns aoul protopop emoționat până la lacrimi. În cuvinte alese și grăite din inimă și la inimă, întrecându-se în vorbire situația nouă și dând povețe părintești poporului, care l'a ascultat cu ochii plini de lacrimi.

Din Ocnița încunjurat de călăreți a plecat spre Teaca unde la depărtare de 2 kilometri l'au așteptat credincioșii săi cu steaguri. Toți intelectualii Români

erau de față precum și vrednicul avocat și curator al bisericii Dr. Eugen Bran. De-aici după vorbirile de bineventare au mers cu toți pe jos până la biserică unde a fost întâmpinat din partea preoților. Aici i s'a predat noului protopop sf. Evanghelie și Crucea.

La slujbă noul protopop a ținut o frumoasă cuvântare care a culminat în cuvintele: *Dumnezeu și neamul meu*. Prin vorbirea aceasta Dnul prot. Podoabă ne-a câștigat tuturor inimile. Au urmat recepții și apoi un banchet bine reușit dela care n'au lipsit nici toastele îndatinat. Dela banchet s'au trimis telegrame Il. Sale Dr. Suciu și dlui Iuliu Maniu.

În 9 Iunie — a 2-a zi de Rusalii s'a ținut un mare meeting pentru Bănat, la care au luat parte mai multe mii de țărani. Adunarea a fost prezidată de dl Dr. Bran. Referent a fost noul protopop. Dsa a cetit moțiunea primită cu unanimitate.

În vederea însemnătății ce ce trebuie să aibă fruntașa comună Teaca s'a ales un comitet de 15 inși prezidat de noul protopop, pentru a se face agitație culturală în toate direcțiile și mai vărtos pentru a se face pașii de lipsă pentru înființarea unui liceu de-ocamdată cu 4 cl. În acest comitet sunt reprezentate toate păturile sociale: 3 preoți, 3 intelectuali mireni, 3 învățători, 3 măestri și 3 plugari...

Aceste sunt evenimentele de mare importanță ce s'au petrecut la Teaca. Avem firma convingere, că întreg poporul, intelectuali și țărani, sub conducerea cu minte a noului protopop B. Podoabă, vor ridica această fruntașă comună la un însemnat factor cultural. La munca aceasta îi vom fi cu toții de ajutor.

Bine-ai venit la noi dle protopop Podoabă. Dzeu să te țină mult în mijlocul nostru.

Correspondent.

Din moravurile științifice ale unui „istoric,, ardelean.

(Cum face critică Dl Dr. Zenovie Păclișanu).

De

ȘTEFAN METEȘ.

(Continuare și fine.)

Ca să termin cu »pomelnicul acesta nesfârșit de greșeli (și falsificări) mari și mici« ale dlui Păclișanu, țin să-i spun, că nu are dreptul să critice acela, pe care nici mândria demnității personale nu-l poate împedeca să mistifice, căci orice critic e dator să fie drept și obiectiv în judecarea unei cărți. D. Păclișanu însă, dornic de popularitate, a pornit împotriva cărții mele cu toată furia inconștientă a unei răutăți cunoscute, crezând, că doar prin mistificări și falsificări va reuși să prăbușască fie și numai o parte din temelii științifice a unui om, care retras,

disprețuind favorurile personale, condus numai de adevăr și iubire pentru trecutul neamului nostru, prin muncă — muncă grea pe care d. Păclișanu nici n'o poate bănuși — și-a câștigat un loc fie cât de neînsemnat în știința românească. Răutatea de Păclișanu încearcă să ridiculizeze rezultatul cercetărilor mele îndelungate, întrebuițând expresiunea: »de reclamă« — demnă de persoana sa — atunci când unele din lucrările mele terminate — după cum am spus și în prefața cărții mele, însă din cauza împrejurărilor nepublicate — le citez. O fac aceasta pentru că spun lucruri nouă (pentru

omniseientul d. Păclișanu de altcum nimic nu-i nou și necunoscut) — una din aceste lucrări despre negoșapare în ediția Asociațiunii — și nici decum pentru reclamă, cum face dsa, când vecinic își vorbește de operele sale, cu adevărat »în spe«, cu care are să prefacă întreaga istorie românească, apoi de legăturile sale cu toate celebritățile, la cari are intrare, ca în piața Blajului. Care e profesorul și canonicul din Blaj pe care să nu-l fi plictisit cu laudele sale banale ilustrul d. Păclișanu?!

În acelaș ton cuviincios a vorbit despre »greșelile« dd. Iorga, Lupaș, Dragomir, etc. etc., ca și despre cartea mea.

Ce sunteți voi: Klein, Șincai, Maior, Cipariu și Bunea pe lângă acest fiu măreț al Blajului, decât niște palide figuri trecătoare. Să ne felicităm cu toții, că la vremuri mari Dumnezeu ne-a hărăzit cu acest *om mare*, oare să subscrie Dr. Zenovie Păclișanu.

Învăluit în norul fumurilor închipuirii sale, noi, cei drept, nu-l prea vedem nici pe el, nici sporul muncii sale, căci d. Păclișanu stă la o înălțime, unde noi nu ne putem ridica, sau cum zice dl A. C. Cuza, unui fost prietin, cu aceleaș apucături științifice și sociale, ca ale amintitului domn:

Te-ai ridicat atât de sus iubitul meu amic încât să nu-te miri, dacă de jos, te văd atât de mic.

Informațiuni.

* În Arad bolșevismul nici acum n'a încetat. Au fost prinși dintre ei 116 agitatori, despre cari s'a dovedit că aveau legături cu bolșevii din Segedin. Ei toți au fost predați Curții marțiale.

* **Trupele grecești** înaintează tota mai adânc în Tracia. Ele au ajuns înaintea Adrianopolului.

* **Ministerul de domenii** a creditat un milion de lei, pentru instrumentele agricole necesare Basarabiei, să se cumpeze dela noi din Ardeal.

* În Triest s'au ținut mari demonstrații contra pretensiunilor Italiei referitor la teritoriul Jugoslavilor. Inițiatorii acestor demonstrații au fost slovacii.

* **Intre Bulgari și Sârbi**, s'au ivit mici conflicte, în apropierea localității Küstendl, dela granița sârbo-bulgară. Motivul a fost niște discuții violente, iar urmarea că un soldat sârb a fost rănit mortal.

* **Românii prizonieri** din Germania se reîntorc cu trenuri militare speciale. Un regiment întreg a și sosit deja în România.

* În Germania s'a început o mare mișcare pentru readucerea Kaiserului. Mai ales pan-germanii cer cu insistență readucerea lui Wilhelm.

* **Vasile Damian**, fostul deputat și protopop din Baia de Cris a repausat în Cluj.

Necrolog.

Subscriși cu inima zdrobită de durere aducem la cunoștința tuturor rudeniilor, amicilor și cunoscuților, că odorul nostru unica copilă

Clorinda Elena Tufan

sfârșindu-și viața pământească abia începută, ne-a părăsit în 8. Iunie a. c. la 4^{1/2} ore dimineața după un morb greu și îndelungat în etate de 9 ani.

Rămășițele-i pământești le-am așezat spre vecinică odihnă în 10 Iunie la 3 ore d. a. după ritul bis. gr.- cat. în cimiterul comun din Blaj.

Dormi în pace inger scump și drag.

Cenade, la 20 Iunie 1919.

George Tufan și Eugenia n. Pandrea.

Numărul cenzurat de: OVIDIU HULEA.

Director: ALEXANDRU CIURA.

Redactor: Ovidiu Hulea.

„ECONOMUL“ institut de credit și economii societate pe acții, Cluj.

(66) 1-1.

Convocare

»Economul« institut de credit și economii societate pe acții, Cluj, își va ține

Adunarea generală ordinară a XXXIII-a

la 5 Iulie n. 1919 Sâmbătă, la 10 ore a. m. în localitatea institutului (Strada Bathory Nr. 1.

Obiectele adunării vor fi:

1. Constituirea adunării.
2. Numirea alor 3 acționari pentru verificarea procesului verbal și serutare.
3. Raportul direcțiunii, raportul comitetului de reviziune; stabilirea bilanșului pro 1918; fixarea dividendu-

lui; deciderea asupra propunerilor direcțiunii și darea absolutului.

4. Fixarea marcelor de prezență.

5. Alegerea alor 2 Membri în direcțiune după sortirea cf. § 32 din statute și a 1 membru în locul devenit vacant.

6. Intregirea comitetului de reviziune.

7. Modificarea statutelor.

8. Eventuale propuneri în cadrul statutelor.

La această adunare se invită acționarii institutului, făcându-se atenți la dispozițiunile §. 19 și 20 din statute.

Din ședința direcțiunii institutului de credit și economii »Economul« în Cluj ținută la 18 Iunie 1918.

Dr. Iacob Radu m. p.
president

Dr. Frâncu m. p.
director executiv.

Active **Contul Bilanț**

Cassa	1,388.755.55	
Bon in Giro-Conto	206.913.05	
Bon in casa de păstrare postală	56.609.19	
Bon la bănci	437.004.12	2,089.281.91
Cambii	721.988.65	
Cambii cu acoperire ipotecară	522.521.—	1,244.509.65
Obligații asigurate cu ipotecă		73.086.64
Imprumuturi pe lombard		92.850.—
Efecte:		
a) de investiție cotate la bursă	1,441.845.—	
b) acții și cote	80.050.—	1,521.895.—
Realități		571.287.40
Debitori		157.421.78
Mobiliar		21.073.86
Interese restante		40.038.25
		<u>5,811.444.49</u>

pro 1918.

Capital		1,105.185.—
Fond de rezervă	293.570.61	
Fond special de rezervă	79.387.38	
Fond pentru scrisuri fonciare	1.000.—	
Fond de penziune al funcționarilor	87.554.74	461.512.73
Depuneri spre fructificare		3,437.362.05
Dividendă neridicată		8.258.—
Cont curent		602.860.18
Creditori		131.616.68
Interese anticipate		7.759.96
Profit curat		56.889.89
		<u>5,811.444.49</u>

Debit **Contul Profit și Perdere**

I. Interese:		
pentru depuneri spre fructificare	109.712.96	
pentru fondurile institutului	17.725.94	127.438.90
II. Spese:		
salare	33.105.98	
bani de cvartir	6.404.—	
imprimare registre, chirii și diverse spese	40.521.92	
marce de prezență	4.897.—	84.928.90
III. Contribuțiuni:		
directă	21.509.20	
10% la interese de depuneri	10.971.30	32.480.50
Profit curat		56.889.89
		<u>301.738.19</u>

pro 1918.

I. Interese:		
dela cambii escantate	73.548.59	
dela credite cambiale cu acoperire ipotecară	35.593.58	
dela imprumuturi pe obligații	9.751.71	
dela efecte	48.111.50	
dela cont curent	14.661.47	
dela capitale elocuate la bănci	32.852.81	214.519.66
II. Proviziuni de efecte	23.941.—	
Proviziuni și diverse	40.955.23	64.896.23
III. Chirii și arănzii		22.322.30
		<u>301.738.19</u>

Cluj, la 31 Decemvrie 1918.

Dr. Frâncu m. p.
dir. executiv.

Pentru contabilitate:

Iosif Ōrga m. p.
secretar.Dr. Iacob Radu m. p.
prezident.Ladislau Papp m. p.
Romulus Cutean m. p.

Dr. Elie Dăianu m. p.

Dr. B. Bașiota m. p.
Vasile Costea m. p.

Aurel C. Domșa m. p.

Examinând conturile de mai sus le-am aflat în consonanță cu cărțile.

Cluj, la 18 Iunie 1919.

Iulian Marțian m. p.
prezident.

Ioan Hătegan m. p.

Dr. Simion Nemeș m. p.

Dr. Dionisiu Pop m. p.

Marius Elekes m. p.

Emil Poruțiu m. p.

Petru S. Simu m. p.

Raportul comitetului de reviziune.**Onorată adunare generală!**

Avem onoare a Vă raporta, că am examinat cărțile principale și auxiliare ale institutului de credit și economii »Economul«, mai departe am examinat bilanțul anului 1918 și contul profit și pierdere și am aflat, că acelea sunt conduse cu conștientozitate și încheiate corect și acurat.

Am cercat și ne-am convins, că activele arătate în valori și efecte să află de față și în consonanță cu registrele de contabilitate și induse în inventar:

Vă rugăm deci a primi bilanțul și a da absolutoriul direcțiunii și subscrisului comitet de reviziune pentru gestiunea anului expirat.

Proiectul direcțiunii referitor la împărțirea profitului curat l'am examinat și-l recomandăm spre primire, prin urmare propunem să se dea:

5% dividend statutar acționarilor		car. 20.000.—
5% pentru scopuri filantropice, din cari		
5% bisericei gr.-cat. Cluj	C. 1.844.49	
5% împărț. prin adun. gen.	C. 1.844.49	> 3.688.98
10% tantiemă direcțiunii		> 3.688.98
4% » directorului executiv		> 1.475.56

8% » funcționarilor		> 2.951.12
5% » comitetului de reviziune		> 1.844.49
2% » » » membrii externi		> 737.78
5% fondului de penziuni		> 1.844.49
7% » special de rezervă		> 2.582.27
2% » de rezervă		> 737.78

Restul de 47 0/0

Interese acționarilor după capitalul din emisiunile noue	cor.	13.267.17
Dotarea serviciului informator în cărți și reviste economice și culturale	<	1.700.—
Parohiei române gr.-cat. pentru susținerea școlii g.-cat. din Cluj — fără ajutor de stat	>	1.200.—
La dispoziția direcțiunii	>	171.27
Total Cor.		<u>56.889.89</u>

Cluj, la 18 Iunie 1919.

Iulian Marțian m. p.
prezident

Ioan Hătegan m. p.

Dr. Simeon Nemeș m. p.

Dr. Dionisiu Pop m. p.

Dr. Marius Elekes m. p.

Emil Poruțiu m. p.

Petru S. Simu m. p.